

Затверджую

Голова Приймальної комісії
Ректор

підпис

Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

28.03.2025 р.

дата

ПРОГРАМА
додаatkового вступного випробування

для вступу на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії
«Історія»

за спеціальністю В9 Історія та археологія

Програму ухвалено:

Науково-методичною комісією за спеціальністю
В9 Історія та археологія

Протокол № 7 від «24» березня 2025 р.

Голова НМКУ

Світлана КОСТИЛЄВА

Київ - 2025

ВСТУП

Програма визначає форму організації, зміст та особливості проведення додаткового вступного випробування на освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії «Історія» за спеціальністю В9 Історія та археологія для вступників, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі, на підставі якого здійснюється вступ.

Метою програми є перевірка набуття вступником компетентностей та результатів навчання, необхідних для опанування освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії «Історія» за спеціальністю В9 Історія та археологія.

1. ОСНОВНИЙ ВИКЛАД

1.1. Перелік розділів та тем, які виносяться на додаткове вступне випробування

Розділ 1. Історія стародавнього світу

Тема 1.1. Первісне суспільство

Виникнення людини. Первісні мисливці і збирачі. Неолітична революція. Найдавніші землероби та скотарі. Епоха міді і бронзи.

Тема 1.2. Стародавній Схід

Утворення, розквіт й занепад Давньоегипетської держави. Найдавніші держави Передньої Азії: стародавній Вавилон, Ассирія, Фінікія, Ізраїльське царство, Нововавилонське (Халдейське) царство, Перська держава. Стародавні Індія та Китай. Китайські імперії Цінь і Хань.

Тема 1.3. Стародавня Греція

Мінойська (Критська) й Мікенська (Ахейська) цивілізації. Стародавня Спарта. Утворення Афінської держави. Греко-перські війни. Розквіт Афінської демократії. Реформи Солона. Велика грецька колонізація. Піднесення Македонії. Східний похід Олександра Македонського і утворення елліністичних держав. Елліністичні держави в IV-II ст. до н.е.

Тема 1.4. Стародавній Рим

Римська республіка в V-III ст. до н.е. Пунічні війни між Римом і Карфагеном за панування у Середземномор'ї. Римська держава у II ст. до н.е. Криза республіки в I ст. до н.е. Правління Гая Юлія Цезаря. Падіння Республіки та утворення Римської імперії. Римська імперія у I-II ст. Зародження християнства на сході Римської імперії (в Палестині) у I ст. Пізня Римська імперія (III-IV ст.). Падіння Західної Римської імперії та його наслідки.

Розділ 2. Історія середніх віків

Тема 2.1. Середньовічна Європа

Велике переселення народів та його наслідки. Переселення слов'ян на Балкани. Утворення варварських королівств. Держава франків за часів правління Меровінгів, Каролінгів, Капетингів. Імперія Карла Великого. Посилення королівської влади у Франції. Початок, перебіг та завершення об'єднання Франції. Доба вікінгів (VIII-XI ст.). Англосаксонські королівства. Нормандське завоювання Англії. «Велика хартія вольностей». Заснування англійського парламенту. Війна Червоної і Білої троянд. Поява Священної Римської імперії. Столітня війна: передумови, основні етапи, результати. Хрестові походи: причини, характер, наслідки. Держави хрестоносців на Сході. Арабське завоювання Піренейського півострова. Реконкіста і створення Іспанського королівства. Італія в середньовіччі. Візантійська імперія. Гуситські війни в Чехії.

Тема 2.2. Матеріальний і духовний світ європейського середньовіччя

Західноєвропейський феодалізм. Середньовічне західноєвропейське суспільство. Середньовічні міста Західної Європи: самоврядування, ремесло, цехи, торгівля. Християнізація Європи. Розкол Християнської Церкви на Східну та Західну. Середньовічні єресі. Інквізиція. Духовно-рицарські ордени. Католицькі релігійні ордени. Книгодрукування.

Тема 2.3. Середньовічний Схід

Виникнення ісламу. Утворення, розвиток, розпад арабського халіфату. Арабські (мусульманські) завоювання. Завоювання Константинополя турками-османами. Утворення і посилення Османської імперії. Правління Мехмеда II. Середньовічні Індія, Китай, Японія.

Розділ 3. Нова історія

Тема 3.1. Ранній новий час

Великі географічні відкриття. Завоювання Нового Світу. Реформація в Німеччині. Поширення Реформації та Контрреформація в Європі. Громадянські (релігійні) війни у Франції. Становлення й утвердження абсолютної монархії у Франції. Франція за часів Людовика XIV. Піднесення Англії в XVI ст. Англійська революція XVII ст. Нідерландська революція (1568–1648). Міжнародні відносини у XVI – п. п. XVII ст.

Тема 3.2. Новий час

Початок Промислового перевороту. Просвітництво. Освічений абсолютизм. Війна за незалежність у Північній Америці (1775–1783) та створення США. Громадянська війна (1861–1865) в США. Французька революція кінця XVIII ст. Заснування, розквіт і падіння імперії Наполеона Бонапарта. Революції 1848–1849 рр. у країнах Європи. Внутрішня і зовнішня політика уряду Отто фон Бісмарка. Об'єднання Італії: передумови та етапи. Дж. Гарібальді. Політичний та соціально-економічний розвиток Російської імперії в др. пол. XIX – на поч. XX ст.

Розділ 4. Новітня історія

Тема 4.1. Міжвоєнний світ (1920-1930-ті рр.)

Політичний і соціально-економічний розвиток країн Європи і США у 1920-ті рр. Революція в Німеччині та створення Веймарської республіки. Нацистська диктатура в Німеччині: причини встановлення, сутність, особливості розвитку у 30-ті роки XX ст. Прихід до влади в Італії фашистів: передумови, причини і наслідки. Світова економічна криза і «велика депресія» у США 1929-1933 рр. «Новий курс» Ф. Рузвельта. Громадянська війна в Іспанії 1936–1939 рр. Встановлення в СРСР тоталітарного режиму та масові репресії. Польська республіка в 1918-1939 рр. Чехословаччина у 1920-1930-ті рр. Створення національної турецької держави. Правління К. Ататюрка. Національна революція в Китаї. Чан Кайши. Внутрішня і зовнішня політика Гоміндану.

Тема 4.2. Країни світу в др. пол. XX ст. – на початку XXI ст.

Встановлення комуністичних режимів у країнах Центральної й Східної Європи в післявоєнний час. Створення ФРН й НДР. Внутрішня і зовнішня Великої Британії за часів прем'єрства М. Тетчер. П'ята Республіка у Франції. Внутрішня та зовнішня політика уряду Шарля де Голля. Революційні події у країнах Центральної та Східної Європи 1989 р. Падіння Берлінської стіни та возз'єднання Німеччини. Внутрішня політика США (др. пол. XX ст.). Суспільно-політичний розвиток СРСР (1945-1991): пізній сталінізм, «відлига», «застій», «перебудова». Розпад Югославії: передісторія, перебіг, наслідки. Проголошення Турецької республіки та ідеологія кемалізму. Створення держави Ізраїль. Палестинська проблема. Ісламська революція в Ірані: причини і наслідки. Утворення Китайської Народної Республіки. Китай періоду «культурної революції» та «реформ й відкритості». Розвиток науково-технологічного потенціалу Японії. Кампанії громадянської непокори в Індії в 1920-1930 рр. М. Ганді та його значення для індійського національно-визвольного руху. Основні тенденції суспільно-політичного розвитку країн Латинської Америки (др. пол. XX ст.).

Розділ 5. Історія міжнародних відносин

Тема 5.1. Вестфальська система міжнародних відносин

Тридцятилітня війна 1618-1648 рр.: основні етапи та наслідки. Вестфальський мир 1648 р. Міжнародні відносини XVIII ст. Три поділи Речі Посполитої та їх наслідки. Наполеонівські війни.

Тема 5.2. Віденська система міжнародних відносин

Віденський конгрес 1814–1815 рр. Франко-пруська війна 1870–1871 рр. Міжнародні відносини наприкінці XIX – на початку XX ст. Балканські війни 1912-1913 рр. Створення Антанти і Троїстого союзу. Перша світова війна (1914-1918): причини, перебіг, результати.

Тема 5.3. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин

Паризька мирна конференція 1919 р. Версальський договір та договори з

європейськими союзниками Німеччини. Створення Ліги націй. Загальний договір про відмову від війни як інструменту національної політики (Пакт Бріана–Келлога). Репараційні виплати Німецької Держави після Першої світової війни: план Дауеса й план Юнга. Мюнхенська угода 1938 р. та окупація Судет. Радянсько-німецький пакт про ненапад 1939 р. та таємний протокол. Друга світова війна (1939–1945): причини, основні періоди та наслідки.

Тема 5.4. Ялтинсько-Потсдамська система міжнародних відносин

Тегеранська, Ялтинська і Потсдамська конференції. Створення та основні напрями діяльності ООН. Початок Холодної війни. План Маршалла. Утворення та існування воєнно-політичних блоків у біполярному світі. Берлінські кризи часів Холодної війни. Корейська війна (1950–1953). Карибська криза 1962 р. Арабсько-ізраїльський конфлікт. Розрядка міжнародної напруженості. Інтеграційні процеси в Європі: утворення і розширення Європейського Союзу (ЄС) та Північноатлантичного Альянсу (НАТО). Рада Європи.

Розділ 6. Історія світової культури

Тема 6.1. Культурні надбання народів Стародавнього світу

Культура первісної доби. Культура стародавнього Єгипту та Дворіччя (Месопотамії). Культура стародавньої Індії та Китаю. Культура стародавньої Греції та Риму.

Тема 6.2. Розвиток культури за часів середньовіччя

Культура західноєвропейського середньовіччя. Культура Візантії. Культура середньовічного ісламського світу. Культура середньовічного Китаю.

Тема 6.3. Нова та новітня історія світової культури

Культура ранньомодерної Європи (XVI – п.п. XVII ст.). Мистецтво Відродження (XIV–XVII ст.). Гуманізм епохи Відродження. Європейська культура доби Просвітництва. Західноєвропейська культура XIX ст. Розвиток культури у перші десятиліття XX ст. Основні тенденції розвитку культури другої половини XX ст.

1.2. Порядок проведення додаткового вступного випробування

Додаткове вступне випробування проводиться у вигляді надання відповідей на тестове завдання, яке складається з 36 тестових питань з 6 розділів. Передбачено 5 варіантів тестових завдань.

Термін випробування становить 1,5 академічні години (68 хвилин) без перерви. Після закінчення тестування предметна комісія перевіряє результати роботи та виставляє оцінку згідно з критеріями оцінювання.

Порядок проведення вступного випробування: члени комісії інформують вступників про регламент роботи та оформлення робіт з додаткового вступного випробування; видають вступникам варіанти тестів та заздалегідь роздруковані

підписані листи для написання робіт; вступники записують письмові відповіді на тестові питання, наприкінці зазначають дату та ставлять особистий підпис.

Випробування складається з 3 частин: організаційна (вступна), робота з тестами, заключна. На організаційну частину випробування (пояснення по проведенню, оформленню і критеріям оцінювання, видачі варіантів тестів і листів для написання роботи з подальшим оформленням титульної сторінки даного листа) відводиться 15 хвилин від усього часу вступного випробування. На роботу з тестами вступнику надається 50 хвилин на все завдання і на заключну частину (збір білетів і письмових робіт у вступників членами комісії) – 3 хвилини.

Після закінчення вступного випробування, проводиться перевірка відповідей та їх оцінювання всіма членами комісії. Члени предметної комісії приймають спільне рішення щодо виставлення загальної кількості балів (оцінки виставляються на аркуші з відповідями студента).

Підведення підсумку додаткового вступного випробування здійснюється шляхом занесення балів в екзаменаційну відомість. Ознайомлення вступника з результатами додаткового вступного випробування проводиться згідно з правилами прийому до університету.

1.3. Допоміжні матеріали для складання

Під час складання додаткового вступного випробування заборонено використання допоміжної літератури та інших допоміжних матеріалів та засобів.

1.4. Рейтингова система оцінювання (РСО)

Під час складання додаткового вступного випробування вступники виконують письмову контрольну роботу у формі надання відповідей та тестові запитання.

Кожне тестове завдання складається з 36 тестових питань.

8 тестових завдань з 1 розділу оцінюються в 2,0 балів кожне. Якщо відповідь неправильна або відсутня – 0 балів. Максимальний бал за відповіді на тестові запитання з розділу 1 складає 16,0 балів.

Наступні 28 завдань з 2-6 розділу оцінюються в 3,0 бали кожне. Якщо відповідь неправильна або відсутня – 0 балів. Максимальний бал за відповіді на тестові запитання з 2-6 розділу складає 84,0 бали.

Максимальний бал за всі відповіді на тестові запитання складає ***(8 тестів x 2 бали) + (28 тестів x 3 бали) = 16 + 84 = 100 балів:***

Загальна оцінка за вступне випробування обчислюється як арифметична сума балів за всі 36 відповідей на запитання тестового завдання. Таким чином, згідно з рейтинговою системою оцінювання, за результатами вступного випробування вступник може набрати від 0 до 100 балів.

Вступники, результати додаткового вступного випробування яких за шкалою РСО складають від 60 до 100 балів, отримують оцінку "зараховано" і допускаються до складання вступного іспиту зі спеціальності.

Вступники, результати додаткового вступного випробування яких за шкалою РСО складають від 0 до 59 балів, отримують оцінку "не зараховано" і не допускаються до участі в наступних вступних випробуваннях і в конкурсному відборі.

1.5. Приклад типового завдання додаткового вступного випробування

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	
Освітній ступінь	доктор філософії
Спеціальність	B9 Історія та археологія
Освітня програма	Історія
Іспит	Додаткове вступне випробування
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № ____	

Завдання № 1

Тема 1. Історія стародавнього світу.

- 1 завдання з підрозділу 1.1
варіанти відповідей
- 2 завдання з підрозділу 1.1
варіанти відповідей
- 3 завдання з підрозділу 1.2
варіанти відповідей
- 4 завдання з підрозділу 1.2
варіанти відповідей
- 5 завдання з підрозділу 1.3
варіанти відповідей
- 6 завдання з підрозділу 1.3
варіанти відповідей
- 7 завдання з підрозділу 1.4
варіанти відповідей
- 8 завдання з підрозділу 1.4
варіанти відповідей

Завдання № 2

Тема 2. Історія середніх віків.

- 9 завдання з підрозділу 2.1
варіанти відповідей
- 10 завдання з підрозділу 2.1
варіанти відповідей
- 11 завдання з підрозділу 2.2
варіанти відповідей
- 12 завдання з підрозділу 2.2
варіанти відповідей

- 13 завдання з підрозділу 2.3
варіанти відповідей
- 14 завдання з підрозділу 2.3
варіанти відповідей

Завдання № 3
Тема 3. Нова історія.

- 15 завдання з підрозділу 3.1
варіанти відповідей
- 16 завдання з підрозділу 3.1
варіанти відповідей
- 17 завдання з підрозділу 3.2
варіанти відповідей
- 18 завдання з підрозділу 3.2
варіанти відповідей

Завдання № 4
Тема 4. Новітня історія.

- 19 завдання з підрозділу 4.1
варіанти відповідей
- 20 завдання з підрозділу 4.1
варіанти відповідей
- 21 завдання з підрозділу 4.2
варіанти відповідей
- 22 завдання з підрозділу 4.2
варіанти відповідей

Завдання № 5
Тема 5. Історія міжнародних відносин.

- 23 завдання з підрозділу 5.1
варіанти відповідей
- 24 завдання з підрозділу 5.1
варіанти відповідей
- 25 завдання з підрозділу 5.2
варіанти відповідей
- 26 завдання з підрозділу 5.2
варіанти відповідей
- 27 завдання з підрозділу 5.3
варіанти відповідей
- 28 завдання з підрозділу 5.3
варіанти відповідей
- 29 завдання з підрозділу 5.4
варіанти відповідей
- 30 завдання з підрозділу 5.4
варіанти відповідей

Завдання № 6

Тема 6. Історія світової культури.

31 завдання з підрозділу 6.1

варіанти відповідей

32 завдання з підрозділу 6.1

варіанти відповідей

33 завдання з підрозділу 6.2

варіанти відповідей

34 завдання з підрозділу 6.2

варіанти відповідей

35 завдання з підрозділу 6.3

варіанти відповідей

36 завдання з підрозділу 6.3

варіанти відповідей

2. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого рівня, до участі в наступних вступних іспитах і в конкурсному відборі не допускаються.

2. Перескладання вступних випробувань не допускається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Література до 1-го розділу

1. Балух В. О. Історія античної цивілізації: у 3 т. / В. О. Балух. – Чернівці: Наші книги, 2007. Т. 1: Стародавня Греція: підручник для студ. вищих навч., 2007. – 656 с.
2. Балух В. О. Історія античної цивілізації: у 3 т. / В. О. Балух. – Чернівці: Наші книги, 2007. Т. 2: Стародавній Рим. – 2008. – 848 с.
3. Крижанівський О. П. Історія Стародавнього Сходу: підруч. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл / О. П. Крижанівський. – Вид. 4-е, стереот. – К.: Либідь, 2009. – 592 с.
4. Ставнюк В. В. Історія Давньої Греції. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. В. Ставнюк. – Чернівці: «Місто», 2022. – 552 с.
5. Ставнюк В. В. Становлення афінського полісу / В. В. Ставнюк. – К.: «Аквілон-Плюс», 2005. – 216 с.

Література до 2-го розділу

6. Балух В. О. Візантиністика: навч. посіб. / В. О. Балух. – Чернівці: Книги – 2006. – 602 с.

7. Балух В. О. Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.: у 2 т. / В. О. Балух, В. П. Коцур. – Чернівці : Наші книги, 2009–2010. Т. 1 : Раннє Середньовіччя : курс лекцій. – 2009. – 495 с.
8. Балух В. О. Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 т. / В. О. Балух, В. П. Коцур. – Чернівці: Наші книги, 2009–2010. Т. 2 : Високе і пізнє Середньовіччя : курс лекцій. – 2010. – 615 с.
9. Войтович Л. В. Історія Візантії. Вступ до візантиністики / За ред. С.Б. Сорочана і Л.В. Войтовича. – Львів: Видавництво «Апріорі», 2011. – 880 с.
10. Крижановська О. О., Крижановський О. П. Історія середніх віків: Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя: Курс лекцій: Навч. посібник для студ. гуманітарних спец. вищ. навч. закладів – К.: Либідь, 2006. – 368 с.
11. Рубель В. А. Історія середньовічного Сходу: Підручник / В. А Рубель. – К.: Либідь, 2002. – 736 с.

Література до 3-го розділу

12. Балух В. О. Ранньомодерна Європа: [підручник] / В. О. Балух, В. П. Коцур. – Чернівці : Наші книги, 2016. – 703 с.
13. Всесвітня історія: навч. посіб. / Б. М. Гончар та ін. – К.: Знання, 2011. – 896 с.
14. Історія західних і південних слов'ян з давніх часів до 20 століття : курс лекцій: навчальний посібник для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. / Яровий В. І. та інші; за ред. В. І. Ярового. – К.: Либідь, 2009. – 632 с.
15. Історія науки і техніки: навчальний посібник для іноземних студентів / С. О. Костишева, С. Ю. Боєва, Л. Р. Ігнатова, І. К. Лебедев, НТУУ «КПІ». – Київ : НТУУ «КПІ», 2015. – 320 с.
16. Нова історія країн Європи та США (1870-1918): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Б. М. Гончар, Н. Д. Городня; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Київ. Ун-т, 2008. – 414 с.
17. Нова історія країн Західної Європи й Північної Америки, XVII – 60-ті роки XIX століття: підруч. для студентів ВНЗ / [Б. М. Гончар та ін. ; за ред. Б. М. Гончара]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київський університет, 2013. – 735 с.
18. Рубель В. А. Нова історія Азії та Африки. Постсередньовічний Схід (XVIII - друга половина XIX ст.) : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Рубель. – К.: Либідь, 2007. – 560 с.

Література до 4-го розділу

19. Джадт Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року / пер. з англ. Катерина Зарембо. – 2-ге вид. – К.: Наш формат, 2001. – 928 с.
20. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2013): навч. посіб. для студентів ВНЗ / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – К.: Слово, 2014. – 1052 с.
21. Історія сучасного світу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. А. Горбань, В. В. Петровський, А. Г. Слюсаренко та ін. – К.: Телепресінформ, 2001. – 377 с.
22. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / За ред. Леоніда Зашкільняка. – Львів.: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2001. – 660 с.

23. Козицький А. М. Новітня історія Азії та Африки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів / А. М. Козицький. – Львів: «Афіша», 2003. – 430 с.
24. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. – початок ХХІ ст.): [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Баран З. А., Кипаренко Г. М., Козицький А. М., Мовчан С. П., Сіромський Р. Б., Швагуляк М. М. ; за ред. М. М. Швагуляка. – Львів: Тріада плюс, 2011. – 700 с.
25. Орлова Т. В. Історія сучасного світу: навч. посіб. / Т. В. Орлова. – К.: Знання, 2006. – 551 с.
26. Яровий В. І. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн. ХХ століття: Підруч. для вищих навч. закл. / В. І. Яровий. – К.: Генеза, 2005. – 816 с.

Література до 5-го розділу

27. Дюррозель, Жан-Батіст Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер. з фр. Є. Марічева, Л. Погорелової, В. Чайковського. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005. – 903 с.
28. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навч. посіб. / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко; за ред. Л. В. Губерського. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 759 с.
29. Крушинський В. Ю., Манжола В. А. Міжнародні відносини та світова політика. 1945-1980. Дати. Події. Факти: навчальний посібник. – К.: Либідь, 2007. – 192 с.
30. Мартиненко А. К., Мартиненко Б. А. Міжнародні відносини 1945-1975 років: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавництво Ліра-К, 2007. – 366 с.
31. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки): Підручник / В. А. Манжола, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.
32. Україна в контексті історичного розвитку Європи: підручник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей / С. Ю. Боева, В. Ю. Бузань, А. А. Кізлова та ін.; КПП ім. Ігоря Сікорського; за ред. С. О. Костилюєвої. – К.: Арт Економі, 2021. – 306 с.
33. Українська дипломатична енциклопедія: у 2 т. / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин; [редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін.]. – Київ: Знання України, 2004. Т.1. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001077>. Т.2. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0007524>.

Література до 6-го розділу

34. Балух В. О. Культура Античності: [підручник] / В. О. Балух, В. П. Коцур. – Чернівці: Наші книги, 2016. – 632 с.
35. Балух В. О. Культура ранньомодерної Європи: підруч. для вищ. навч. закл. / В. О. Балух, В. П. Коцур. – Харків : Фоліо, 2017. – 495 с.
36. Греченко В. А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К.: Літера, 2005. – 463 с.

37. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 400 с.
38. Історія світової культури: Навч. посібник / Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Кравченко О.В. Наук. ред. В.М. Шейко. — К.: Кондор, 2006. — 404 с.
39. Ліндсей Дж. Коротка історія культури. Від доісторичних часів до доби Відродження. В 2-х томах: Пер. з англ. В. та Л. Герасимчуків. — К.: Мистецтво, 1995. Т.1 — 240 с.; Т.2 — 256 с.
40. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курс лекцій: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / А. К. Бичко, Б. І. Бичко, Н. О. Бондар та ін.; голов. ред. С. В. Головка. — К.: Либідь, 1993. — 390 с.

РОЗРОБНИКИ:

д-р.іст.наук, зав. каф. історії, ФСП

Світлана КОСТИЛЄВА

канд.іст.наук, доц. каф. історії, ФСП

Віталій БУЗАНЬ